

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТІРЛІГІ

**ӨМІРЗАҚ СҰЛТАНҒАЗИН АТЫНДАҒЫ ҚОСТАНАЙ МЕМЛЕКЕТТІК
ПЕДАГОГИКАЛЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ ШЖҚ РМК**

«БЕКІТЕМІН»

Ө.Сұлтанғазин атындағы
Қостанай мемлекеттік
педагогикалық университеті
ректорының м.а

_____ Мусабекова Г.А.

«__» _____ 2020 ж.

**ӨМІРЗАҚ СҰЛТАНҒАЗИН АТЫНДАҒЫ ҚОСТАНАЙ МЕМЛЕКЕТТІК
ПЕДАГОГИКАЛЫҚ УНИВЕРСИТЕТІНДЕ БІЛІМ АЛУШЫЛАРДЫҢ БІЛІМІН
БАҒАЛАУ КРИТЕРИЙЛЕРІ МЕН БАҚЫЛАУ НЫСАНДАРЫ ТУРАЛЫ
ЕРЕЖЕ**

Е ҚМПУ 84

Көшіру	Код	Басылым	Әзірлеген	Келісті	Келісті
	Е ҚМПУ 84	үшінші	Наурызбаева Ә.К.	Мусабекова Г.А.	Кадыржанова Б.Б.

1. Қолдану саласы

1.1 Ө.Сұлтангазин атындағы Қостанай мемлекеттік педагогикалық университеті білім алушылардың теориялық білім деңгейін және практикалық кәсіптік дағдыларын белгілі бір пәннің критерийлеріне сәйкес бағалау және айқындау үшін Ережені қолданады.

1.2 Ереже білім беру бағдарламаларын жасау сапасын бақылауды реттейді.

2. Нормативтік сілтемелер

2.1 Осы ереже келесі нормативтік құжаттар негізінде әзірленген:

- «Білім туралы» Қазақстан Республикасының 2007 жылдың 27 шілдедегі №319-III 04.07.2018 бастап жаңартулармен және өзгерістермен;

- Оқытудың кредиттік технологиясы бойынша оқу процесін ұйымдастыру қағидаларын бекіту туралы Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2011 жылғы 20 сәуірдегі № 152 бұйрығы

- ҚМПУ ғылыми кеңесінің 06.11.2018 ж. шешімімен бекітілген Кредиттік оқыту технологиясы бойынша оқу үдерісін ұйымдастыру туралы ереже ЕҚМПУ-34

3. Жалпы ережелер

3.1 Емтихан сессиясы кезінде білім алушылардың оқу жетістіктерін тексеру оқытылатын пәндер бойынша емтихан түрінде өткізіледі. Емтихандар ауызша, жазбаша, аралас түрде, сондай-ақ тестілеу түрінде өткізіледі.

3.2 Білім алушылардың оқу жетістіктері - білім алушылардың оқу үрдісінде алатын және тұлғаның қол жеткізген даму деңгейін көрсететін білімі, іскерліктері, дағдылары.

3.3 Білім алушылардың оқу жетістіктерін бақылау – әр түрлі бақылау формаларын (ағымдағы, аралық және қорытынды) қолдану және аттестаттауды өткізу негізінде білім алушылардың құзыреттілік деңгейі туралы ақпарат алу рәсімі. Емтихандар пәннің оқу бағдарламасы шеңберінде білім алушылардың оқу жетістіктерін бақылау нысаны болып табылады және академиялық кезеңдегі білім алушылардың оқу жетістіктерін бағалау мақсатын көздейді.

4. Емтихандардың негізгі түрлері

4.1 Ауызша емтихан ауызша жауап беруді талап ететін емтихан түрі.

4.2 Компьютерлік тестілеу түріндегі емтихан тест - тестілеу бағдарламаларын пайдалана отырып нәтижелерін автоматты түрде беретін бақылау нысаны.

4.3 Шығармашылық емтихан – шығармашылық қызметтің белгілі бір өнімі (жобалар, презентациялар, бейнероликтер, макеттер, портреттер және т. б.) түрінде көрсетілген құзыреттілік пен қабілет деңгейін бақылау түрі.)

4.4 Жазбаша емтихан-білім алушы емтиханға бөлінген уақыт ішінде оқу бағдарламасы шеңберінде сұрақтарға жазбаша жауап беретін бақылау түрі.

4.5 "Емтихан— эссе" - бір немесе екі сұрақ студенттерге алдын ала (мысалы, бір апта) хабарланатын емтихан түрі. Әдетте оны тапсыру үшін өзінің дәлелді немесе аналитикалық дағдыларын көрсету қажет. Нәтиже берілген тақырып бойынша қысқа эссе түрінде ресімделеді. Емтихан күні білім алушылар өздері алдын ала дайындаған эсселерін жазады.

Осы емтихан түрінде ұсынылған сұрақтарға жауаптарды тікелей оқулықтан таба алмайсын. Табысқа жету үшін білім алушылар өз зерттеулерінің алдын ала нәтижелерін талқылау және идеялармен алмасу үшін жиі бірге жиналады. Эссе түріндегі жазбаша емтихан құбылыстар мен үдерістердің мәнін түсіндіруде шығармашылық көзқарасты, ұсынылатын аргументтердің қисындылығы мен реттілігін, өз бетімен жеткізе білуді қарастырады.

5. Білім алушылардың білімін бағалау критерийлері

5.1 Бақылаудың барлық түрлерін бағалау кезінде ол 100% негізделген

5.2 Семинарлық, практикалық және зертханалық сабақтарды, сонымен қатар ОСӨЖ 100% бағалау критерийлері 1 қосымшада келтірілген.

5.3 білім алушылардың қорытынды бақылау білімін бағалаудың бекітілген критерийлері де пәннің силлабустарында көрсетіледі..

Қорытынды бағаны есептеу "Платонус" ААЖ баптауларында көрсетілген параметрлерге байланысты.

0-ден 100-ге дейінгі баллдар, сондай-ақ ҰБ белгісі есепке алынатын ағымдағы орташа бағаны есептеу формуласы:

$$C_p = \frac{T_{K1} + T_{K2} + T_{K2} + T_{Kn}}{n}$$

C_p - пән бойынша ағымдағы орташа бағаның пайыздық мазмұны;

T_k - пән түрі бойынша ағымдық бағаның пайызы;

n - пәннің барлық қызмет түрлеріне бағалардың жалпы саны.

Қорытынды бақылауға (емтиханға) жіберу рейтингісін есептеу формуласы: P

$$= (C_p * 0,4 + (P1 + P2) / 2 * 0,2) * 100 / 60$$

P - қорытынды бақылауға (емтиханға) жіберілген рейтингтік бағалаудың пайызы;

$P1$ және $P2$ - аралық бақылауды бағалау пайызы;

C_p - пән бойынша ағымдық орташа бағаның пайызы.

Қорытынды бақылауды есептеу формуласы:

$$O_{\text{қорытынды}} = P * 0,6 + Э * 0,4$$

$O_{\text{қорытынды}}$ - қорытынды бақылаудың пайыздық мазмұны;

P - қорытынды бақылауға (емтиханға) жіберілген рейтингтік бағалаудың пайызы;

5.4. Э - пән бойынша емтихан бағасының пайыздық мазмұны.

Білім алушылардың оқу жетістіктері (білімі, қабілеттері, дағдылары мен біліктіліктері) халықаралық практикада қабылданған әріптік жүйеге сәйкес келетін 100 балдық шкала бойынша бағаланады (оң баға, төмендеу тәртібімен, «A» -дан «D» -ге дейін, "қанағаттанарлықсыз" – "FX", " F") 4 балдық шкала бойынша тиісті сандық эквивалентпен.

Білім алушылардың барлық түрдегі білімі, қабілеттері, дағдылары мен құзыреттіліктері басқару элементтері тікелей пропорционалды баллдық-рейтингтік әріптік жүйенің рейтингімен анықталады.

6. Компьютерлік тестілеу түрінде емтихан өткізу рәсімі.

6.1. Емтихан компьютерлік тестілеу түрінде компьютерлік сыныптарда академиялық жұмыс және әлеуметтік мәселелер жөніндегі проректордың өкімімен тағайындалатын комиссия өткізеді.

6.2. Емтихан "Платонус" ААЖ енгізілген алдын ала дайындалған тестілер негізінде өткізіледі.

6.3. Тест тапсырмаларын жұмыс оқу бағдарламасына және тіл бөлімшелеріне сәйкес пәннің жетекші оқытушылары жасайды. Әр оқу пәні бойынша тест тапсырмаларының базасы бір кредитке 120 сұрақтан құралады.

6.4. Әр түрлі оқытушылардың пәндерді оқығанына және оқыту тіліне қарамастан, бірдей пән бойынша тест сұрақтарын біріктіру ұсынылады.

6.5. Тест тапсырмалары емтихан сессиясы басталғанға дейін бір ай бұрын күндізгі

және сырттай бөлімдерде тестілеу және білім сапасын мониторингілеу бөліміне тапсырылуы тиіс.

6.6. Тест тапсырмаларының сапасына, олардың ресімделуіне, сақталуына, уақытылы дайындалуына және тапсырылуына кафедра меңгерушісі мен тиісті пәнді құрастырушы жауапты болады.

6.7. Бақылаудың бұл түрі үшін тест базасынан 40 сұрақ алынады, нәтиже пайызбен белгіленеді (0-ден 100% -ға дейін, яғни 100% сұрақтарға 40 дұрыс жауап). Әр тест тапсырмаларының жауаптарына бір минут беріледі. Есептерді (математикалық, физикалық және т. б.) шешуді болжайтын пәндер бойынша жауап беру уақыты екі минутқа дейін артады.

7. Ауызша емтихан өткізу рәсімі

7.1. Ауызша емтихан өткізу кезінде әрбір емтихан алушы ауызша емтихан парағын толтырады (2-қосымша). Бұл парақта әр білім алушының жауаптарының басталу және аяқталу уақыты, билет сұрақтарына жауаптардың дұрыстығы мен толықтығы және қосымша сұрақтар белгіленеді. Сол жерде баға қойылады, оның жанында емтихан алушылар қол қояды.

7.2. Емтихан билеті үш сұрақтан тұрады. Әр сұрақ 100 балдық шкала бойынша бағаланады. Қорытынды бағаны есептеу үшін әр жауап үшін бағаларды қосу керек, ал алынған соманы үшке бөлу керек.

7.3. Емтиханның қорытынды бағасын емтихан алушы емтихан қабылдаған күні «Платонус» ААЖ енгізеді.

7.4. Емтиханның ауызша түрін өткізу кезінде аудиторияға бір мезгілде 6-дан астам білім алушының қатысуына жол берілмейді.

7.5. Жауапты дайындау үшін 30 минут және әрбір келесі үшін 10 минуттан беріледі.

8. Емтихандардың аралас формаларын өткізу рәсімі

8.1. Аралас емтихан екі кезеңде өткізіледі:

1. Жазбаша тапсырманы орындау;
2. Емтиханның ауызша бөлігі.

9. Шығармашылық емтихан өткізу рәсімі.

9.1. Шығармашылық емтихан білім алушылардың сауаттылығын, шығармашылық ойлауын және креативті қабілеттерін талап ететін тапсырмаларды қамтиды.

9.2. Факультет немесе кафедра мамандық пен тапсырманың мазмұнына қарай емтихан ұзақтығын өз бетінше анықтайды. Емтихан үшін қорытынды баға емтихан өткізілген күні емтихан қабылдаған оқытушы "Платонус" ААЖ-ға енгізіледі.

10. Эссе түрінде ресімделетін жазбаша жұмысқа қойылатын талаптар

10.1. Эссе тақырып бойынша қойылған сұраққа жауап беретін немесе қойылған мәселені ашатын дербес қысқаша ғылыми жұмыс болуы тиіс.

10.2. Жұмыстың мазмұны мыналарды нақты көрсетуі керек:

- Студенттің әр түрлі зерттеушілермен айтылған мәселеге көзқарасты білуі (бұл жағдайда дереккөзге сілтеме емес, көзқарасты баяндау қажет)

- Фактологиялық (нақты) материалдың болуы (белгілі бір дәуірдің даму тенденциялары, оқиғалар, жеке тұлғалар, жалпы мәліметтер, көрсеткіштер және т.б.) және олардың шағымдану мүмкіндігі

- Жұмыста нормативтік материалдарды немесе доктриналық ұстанымдарды ұсынуда нақты қателіктер болмауы керек.

Қарастырылып отырған мәселе бойынша дербес ұстанымды дәлелдей білу (мәселені өз бетінше шешу) немесе айтылған көзқарастың бірін қолдау үшін қосымша дәлелдер бере білу.

10.3. Эссе түріндегі ғылыми жұмыстың құрылымы келесі компоненттерден тұруы керек:

- Кіріспе: тақырыптың мәні мен негіздемесі.

- Тақырыпты дамыту: фактологиялық (нақты) материал негізінде тақырыпты дәлелді ашу (идеялар, модельдер және деректер)

- Қорытынды: тақырып бойынша жалпылама және негізделген тұжырымдар.

11. Білім алушылардың білімін бағалау критерийлері

Емтихандардың ауызша, аралас нысандарын бағалау кезінде келесі критерийлері ескеріледі:

- Оқытылатын пән саласының негізгі процестерін білу, мәселенің тереңдігі мен толық ашылуы.

- Терминологиялық аппаратқа ие болу және оны жауап беру кезінде пайдалану.

- Құбылыстардың, оқиғалардың, процестердің мәнін түсіндіре білу, қорытынды жасай білу, дәлелді жауап бере білу.

- Белгілі бір ғылым саласында талдау жасай білу.

- Жауаптың қисындылығы мен реттілігі, қойылған сұрақтарға жауап бере білу, талқыланатын мәселе бойынша өз пікірін білдіру.

12. Қашықтықтан білім беру технологияларын қолдану арқылы қашықтықтан режимде білім алушылардың үлгеріміне ағымдық бақылау, аралық аттестаттау және қорытынды аттестаттау өткізу рәсімі.

- Білім алушылардың үлгерімін ағымдағы бақылау, ҚОТ қолданумен аралық аттестаттау және қорытынды аттестаттау Moodle, ZOOM, BigBlueButton, Platonus ақпараттық жүйелері арқылы жүзеге асырылады:

- ауызша нысанда-online режимінде оқытушы мен білім алушының аудиовизуалды байланысын қамтамасыз ете отырып, әңгімелесу, сұрақтарға жауап беру, тақырып бойынша хабарламалар, шығармашылық немесе зерттеу жұмысын қорғау нысанында;

- жазбаша түрде-оффлайн және online режимінде (оқытушы мен білім алушының аудиовизуалды байланысын қамтамасыз ете отырып) оқу қабықшасында орналасқан мазмұндама, шығарма, диктант, жазбаша жұмыс, тест тапсырмасы түрінде, тапсырманы орындау үшін уақыт шеңберін орнату арқылы;

- компьютерлік тестілеу түрінде - «Платонус» ААЖ-де онлайн прокторинг технологияларын қолдана отырып.

Семинар, практикалық, зертханалық сабақтарда және СОӨЖ бағаларын қою критерийлері

Балдар		Баға қою критерийлері
А	95-100	Құбылыстардың және заңдылықтардың тақырып бойынша оқытылатын мәселе терең және толық қарастырылатын ұғымдардың білімді көрсету. Негізінде толық және дұрыс жауап жасай білу негізгі ережелерді, өз бетінше жауапты нақты мысалдармен, фактілермен қолдау; талдау жасау, қорытындыларды жалпылау дәлелді. Пәнаралық (бұрын алған білім негізінде) және пәнаралық байланыс орнату мүмкіндігі
А-	90-94	Мәселені тұжырымдауда көзделген мәселе нақты тұжырымдалған. Жауаптың мазмұны ұсынылатын бағдарлама талаптарына сәйкес жеткілікті толық жазылған, Жауап мазмұны дәйекті түрде беріледі. Ешқандай нақты қателіктер жоқ. Қорытынды сенімді және бай нақты материалға сүйенеді. Бірақ сұрақпен 1-2 ғана ұсынылған тақырыптан елеусіз ауытқулар бар; 1-2 елеусіз нақты қателер, сондай-ақ елеусіз қателіктер е талаптарды бұзатын басқа түрдегі өлшемдеріндбаяндалған
В+	85-89	Тақырып бойынша негізгі бағдарламалық материалды білу. Толық және дұрыс жауап; зерттелген кезде елеусіз қателер мен кемшіліктер ғылыми материалды пайдалану кезінде ұғымдарды, дәлсіздіктерді анықтау немесе қорытындылар мен қорытындыларда баяндалады; материал белгілі бір логикалық бірізділік. Бірақ бұл жағдайда бір қате жол беріледі және білім алушы оларды өз бетінше түзете алады, немесе оқытушының шағын көмегі арқылы жауапты нақты мысалдармен растайды.
В	80-84	Зерттелген материалда басты ережелерді өз бетінше бөле білу, фактілер және мысалдар негізінде жалпылау, қорытынды жасау пәнаралық байланыстар құру. Алынған білімді тәжірибеде қолдану, ғылыми терминдерді қолдану. Бірақ анықтамалық әдебиеттермен, оқулықтармен, түпнұсқалармен жеткілікті жұмыс тәжірибесі жоқ (дұрыс бағдарлайды, бірақ баяу жұмыс істейді). Баяндауда өрескел қателер жібереді.
В-	75-79	Кейбір маңызды фактілер еленбейді, бірақ тұжырымдар дұрыс. Фактілер кейбір кезде салыстырылмайды және жарты бөлігі мәселеге жатпайды; негізгі мәселе бөлінеді бірақ әрқашан терең түсінілмейді, қайшылықтардың барлығы бөлінбейді.
С+	70-74	Жауапта тақырыптан елеулі ауытқуларға жол берілген. Мәселені талдау, мәселеде қарастырылған, фрагменттік, толық емес сипат бар
С	65-69	Білім алушы тек жекелеген жағдайларда ғана оқыланып жағдайдың жалпы мәселелерімен көрсетті; негізгі ұғымдарды білу, маңызды жауап беру үшін ұсынылған сұрақ және оларды пайдалана білу.
С-	60-64	Себеп-салдарлық байланыстардың ішінара бұзылуы; шағын логикалық дәлсіздіктер, бірқатар маңызды фактілер мен барлық дерлік деректерде қателер, детальдар келтіріледі, бірақ талданбайды; фактілер әрдайым пікірден бөлек емес, бірақ білім алушы олардың арасындағы айырмашылықты түсінеді
D+	55-59	Көптеген маңызды фактілер жоқ, қорытындылар жасалмайды; фактілер қарастырылып отырған мәселеге сәйкес келмейді, салыстыру жоқ; негізгі мәселені таңдау (тіпті қате) беймәлім; Көп өрескел нақты қателіктер бар. Білім алушының жауабында фундаменталдық және негізгі мәселелермен талдап отырған мәселенің байланысының түсінігі жоқ.
D	50-54	Қойылған сұрақтар негізінде бағдарламалық материалдың маңызды және негізгі бөлімін түсінбеуі және білмеуі. Жауап беру кезінде өрескел қателіктер жіберілген, білім алушы тіпті жетекшінің сұрақтары көмегімен түзете алмайды.
FX, F	25-49 0-24	Материалдың негізгі мазмұны игерілмеген және ашылмаған; қорыту мен қорытындылар жоқ. Білім алушының жауаптарындағы өрескел қателер. Зерттелетін бағдарлама тақырыбына жауап беру барысында елеулі ауытқу. Жауап беруден бас тарту.

АУЫЗША ЕМТИХАН ПАРАҒЫ

Емтихан өткізу күні: « _____ » _____ 2020 ж.

Емтихан өткізу уақыты: _____ бастап _____ дейін

Тобы _____

Пән _____

Емтихан алушы: _____

№	Білім алушының Аты-жөні	Емтихан билетінің №	Бағалар			Қосымша сұрақ үшін баға	Қорытынды баға
			1-ші сұраққа	2-ші сұраққа	3-ші сұраққа		
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
10							
11							
12							
13							
14							
15							
16							
17							
18							
19							
20							
21							

Емтихан алушы _____ Қолы _____